

Л. М. ПАЛЮХ

Лідія Михайлівна Палюх, кандидат юридичних наук, доцент, доцент Львівського національного університету імені Івана Франка

ЗМІСТ ПОНЯТТЯ «ОСОБА, ЯКА ЗДІЙСНЮЄ ПРОФЕСІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ, ПОВ'ЯЗАНУ З НАДАнням ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ» У КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИХ НОРМАХ

Одним із питань, що є актуальним у контексті проблем кримінальної відповідальності за злочини у сфері професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, деяких злочинів проти правосуддя, є питання про коло осіб, які здійснюють професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг. Через те, що в законодавстві не встановлено вичерпного переліку осіб, професійна діяльність яких пов'язана з наданням публічних послуг, а міститься така категорія, що передбачає оціночну діяльність, як «інша особа, яка не є державним службовцем, посадовою особою місцевого самоврядування, але здійснює професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг» (ст.ст. 365-2, 368-4 КК України), (у п. б) п. 2 ч. 1 ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції» зазначено, крім того, «інші особи, визначені законом», науковці висловлюють різні позиції щодо того, які категорії осіб охоплюються поняттям «особи, що здійснюють професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг»; чи можуть охоплюватися цим поняттям інші категорії осіб, крім тих, які чітко визначені в законі, але діяльність яких містить визначені законом загальні ознаки професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг? Також різні позиції висловлюються з позиції *de lege ferenda*, з приводу того, які ще категорії осіб доцільно визначити в кримінальному законі як такі, що здійснюють професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг, крім тих, що вже визначені у відповідних статтях Кримінального кодексу України.

Зазначені питання досліджували у своїх працях С. В. Гізімчук, Ю. В. Гродецький, З. А. Загинеї, В. М. Киричко, О. В. Кришевич, А. В. Савченко, В. І. Тютюгін, Ю. І. Шиндель. Зазначені науковці внесли суттєвий вклад у розуміння поняття «особа, яка здійснює професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг», його тлумачення в контексті положень КК України. Водночас на сьогодні немає єдності позицій щодо того, які ознаки діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, виходячи з чого, які саме категорії осіб з позиції *de lege ferenda* слід відносити до тих, що надають публічні послуги. Крім того, ще більше питань у цьому контексті виникло з внесенням змін до КК України Законом України від 06.10.2016 № 1666-VIII¹, відповідно до якого у деяких статтях КК було розширено коло осіб, які надають публічні послуги. Отже, у зв'язку з викладеним вище спробуємо, по-перше, визначити зміст поняття «особа, яка здійснює професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг» або іншими словами, використовуючи формулювання, вжите в ч. 1 Закону України «Про запобігання корупції», – «особа, яка надає публічні послуги», по-друге, визначити, які категорії осіб можна віднести до осіб, які надають публічні послуги в контексті тлумачення відповідних положень закону про кримінальну відповідальність, у тому числі з позиції *de lege ferenda*; чи можна до цієї категорії віднести адвокатів, державних виконавців, оскільки з внесеними змінами в ст. 358 КК України постає це питання.

Ознаки такого поняття як «особа, яка надає публічні послуги», а також перелік осіб, які здійснюють професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг, визначено у п. б) п. 2 ч. 1 ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції»², ст.ст. 358, 365-2, 368-4 КК України.

Дослідники на основі аналізу чинних кримінально-правових та інших нормативних приписів, зокрема змісту норми, передбаченої ст. 365-2 КК України, виділяють такі ознаки осіб, які надають публічні послуги. По-перше, такі особи не є: а) державними службовцями, б) посадовими особами місцевого самоврядування. По-друге, це ті категорії осіб, які буквально названі у зазначеній вище статті КК. По-третє, цей перелік осіб в ст. 365-2 КК не є вичерпним, тобто особами, що надають публічні послуги, можуть визнаватися й інші особи³.

Така позиція видається обґрунтованою. Водночас щодо третьої з виділених ознак слід уточнити, що виходячи зі змісту норми, передбаченої п. б) п. 2 ч. 1 ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції», це можуть бути інші особи, визначені законом, які надають публічні послуги.

Стосовно переліку категорій осіб, які законом віднесені до числа осіб, які здійснюють професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг, слід зазначити, що на сьогодні у статтях КК України (ст.ст. 358, 365-2, 368-4), а також в п. б) п. 2 ч. 1 ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції» встановлені різні за змістом переліки. Зокрема, відповідно до п. б) п. 2 ч. 1 ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції» в перелік осіб, професійна діяльність яких пов'язана з наданням публічних послуг, включено аудиторів, нотаріусів, приватних виконавців, оцінювачів, експертів, арбітражних керуючих, незалежних посередників, членів трудового арбітражу, третейських суддів. Аналогічний перелік встановлено в ч. 1 ст. 368-4 КК України. Водночас у ч. 1 ст. 365-2 КК України перелічено ті самі категорії осіб, що зазначені в Законі «Про запобігання корупції», в ч. 1

ст. 368-4 КК України і, крім цього, такі: *уповноважена особа або службова особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, державний реєстратор, суб'єкт державної реєстрації прав, державний виконавець*. Згідно з новою редакцією ст. 365-2 КК (відповідно до Закону України від 06.10.2016 № 1666-VIII) до осіб, які надають публічні послуги, віднесено також *державного реєстратора, суб'єкта державної реєстрації прав, державного виконавця*. При цьому в новій редакції ч. 1 ст. 365-2 КК України приватний виконавець двічі згадується в переліку осіб, які надають публічні послуги. Цікаво, що аналогічні зміни щодо кола осіб, які надають публічні послуги, не вносилися у норми, передбачені п. б) п. 2 ч. 1 ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції», а також у ст. 368-4 КК «Підкуп особи, яка надає публічні послуги».

У ч. 3 ст. 384-1 КК України зазначено такий перелік осіб: аудитор, нотаріус, приватний виконавець, експерт, оцінювач, незалежний посередник, арбітр, третейський суддя. Отже, в цьому переліку відсутні такі особи, зазначені у ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції», у ст. 365-2, ч. 1 ст. 384-1 як *арбітражний керуючий, і крім цього такі особи, зазначені в ч. 1 ст. 365-2 КК України як уповноважена особа або службова особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, державний реєстратор, суб'єкт державної реєстрації прав, державний виконавець*. Замість поняття «член трудового арбітражу» тут вживається поняття «арбітр». Ці поняття не є тотожними, оскільки членом трудового арбітражу може бути арбітр, а можуть бути і інші особи (народні депутати України, представники органів державної влади, місцевого самоврядування, інші особи).

Слід також зазначити, що Законом України від 06.10.2016 № 1666-VIII було внесено зміни у ст. 358 КК України, де в частині другій передбачено положення такого змісту: «... складання чи видача *приватним підприємцем, аудитором, експертом, оцінювачем, адвокатом, нотаріусом, державним реєстратором, суб'єктом державної реєстрації прав, особою, яка уповноважена на виконання функцій держави щодо реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, державним виконавцем, приватним виконавцем або іншою особою, яка здійснює професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних чи адміністративних послуг*, завідомо підроблених офіційних документів, які посвідчують певні факти, що мають юридичне значення або надають певні права чи звільняють від обов'язків...». На основі аналізу цього законодавчого положення постає питання: чи можна це розуміти так, що адвокат, державний виконавець є особами, які надають публічні чи адміністративні послуги? Одразу зазначимо, що загалом видається, що диспозиція цієї норми сформульована некоректно, оскільки з її змісту можна зрозуміти, що і приватний підприємець також є особою, яка надає публічні або адміністративні послуги, що очевидно неправильно.

Аналізуючи положення КК України, де визначено поняття особи, яка здійснює діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг, З. А. Загинею зазначає, що, враховуючи основні підходи до розуміння правила «герменевтичного кола», відповідно до якого «ціле» можна зрозуміти лише на підставі окремого, а окреме – на підставі «цілого», – такий спеціальний суб'єкт злочинів, як особа, яка здійснює професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг, повинен розумітися, виходячи з переліків, передбачених у диспозиціях ч. 2 ст. 358, ч. 1 ст. 365-2, ч. 1 та ч. 3 ст. 368-4 КК України. Тобто, в кожній з цих статей розуміння відповідної ознаки складу злочину можливе шляхом зіставлення переліків, наведених законодавцем. На основі цього науковець робить висновок про те, що особою, яка здійснює професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг, потрібно розуміти адвоката, аудитора, нотаріуса, оцінювача, іншу особу, яка не є державним службовцем, посадовою особою місцевого самоврядування, але здійснює професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг, у тому числі послуг експерта, арбітражного керуючого, незалежного посередника, члена трудового арбітражу, третейські судді⁴.

Підтримуючи загалом такий підхід при тлумаченні відповідних кримінально-правових норм, зазначимо, що з чинної редакції ст. 358 КК України можна дійти висновку про те, що особою, яка надає публічні послуги, є і приватний підприємець, і адвокат, і державний виконавець, державний реєстратор, суб'єкт державної реєстрації прав, особа, яка уповноважена на виконання функцій держави щодо реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань. Крім того, виникає запитання: хто з них належить до осіб, які надають публічні, а хто – до тих, які надають адміністративні послуги? Слід зазначити, що в чинній редакції ст. 365-2 КК України державний реєстратор, суб'єкт державної реєстрації прав однозначно і чітко віднесені до числа осіб, що надають публічні послуги.

Відповідно до п. 3 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про адміністративні послуги» до суб'єктів надання адміністративної послуги належать державний реєстратор, суб'єкт державної реєстрації, уповноважені відповідно до закону надавати адміністративні послуги⁵. Застосовуючи зазначений підхід, зазначимо про очевидну колізію між чинними нормами, передбаченими у ч. 2 ст. 358 та ч. 1 ст. 365-2 КК України, з тлумачення яких можна дійти висновку, що у першому випадку законодавець ймовірно відносить державного реєстратора, суб'єкта державної реєстрації до осіб, які надають адміністративні послуги, а у ст. 365-2 – до осіб, які надають публічні послуги. Отже, оскільки в КК виділено окремо такі категорії осіб як «особи, що надають публічні послуги» та «особи, що надають адміністративні послуги», – вони є взаємовиключними, протиставляються, – особа, яка не належить до однієї категорії, – належить до іншої. Отже, ст. 365-2 однозначно відносить державного реєстратора, суб'єкта державної реєстрації до осіб, які надають публічні послуги, хоча це, як вже зазначалося, суперечить регулюючому законодавству.

Поняття «приватний підприємець» очевидно не можна ототожнювати з поняттям «особа, яка надає публічні послуги», виходячи з визначення в законі ознак цього поняття, як і з поняттям «особа, яка надає адміністративні послуги». Тому помилка законодавчої техніки у цій нормі вже є очевидною. Також виникає запитання: до якої з цих категорій законодавець відніс адвоката, державного виконавця – до осіб, які надають

публічні послуги, чи адміністративні, чи і ті й інші послуги? Виходячи з систематичного тлумачення положень кримінального закону в новій редакції, державний виконавець за змістом ст. 365-2 КК теж віднесений до кола осіб, які надають публічні послуги. Хоча, вище вже зазначалося, що відповідні зміни відсутні у ст. 368-4 КК, ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції». Звертаючись до систематичного тлумачення положень кримінального закону, зокрема, до ст.ст. 365-2, 368-4 КК, Закону України «Про запобігання корупції», де визначено загальні ознаки поняття «особа, яка здійснює діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг», зазначимо, що очевидно державний виконавець не може бути віднесений до осіб, які здійснюють професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг, оскільки є державним службовцем відповідно до ч. 1 ст. 8 Закону України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів». Однак у ч. 1 ст. 365-2 КК України законодавець включив цю категорію осіб до тих, які здійснюють професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг.

У зв'язку з цим виникає запитання: чи може КК України передбачати відповідні положення – встановлювати коло осіб, які надають публічні послуги, при цьому, як видається сумнівні за змістом, – без внесення першочергово змін у закон, що регулює охоронювані кримінальним правом відносини – Закон України «Про запобігання корупції»?

Також діяльність державних виконавців, за визначенням закону, не становить суспільних відносин, пов'язаних з наданням адміністративних послуг. Зокрема, відповідно до ст. 2 Закону України «Про адміністративні послуги» дія цього Закону поширюється на суспільні відносини, пов'язані з наданням адміністративних послуг (ч. 1 ст. 2); дія цього Закону не поширюється на відносини щодо дізнання, досудового слідства; оперативно-розшукової діяльності; судочинства, *виконавчого провадження*; нотаріальних дій; виконання покарань, інших перелічених в Законі груп відносин (ч. 2 ст. 2). Таким чином, зазначене вище підтверджує очевидність помилок законодавчої техніки у нормі, передбаченій ч. 2 ст. 358 КК України, де, як видається, допущені логічні помилки у формулюванні змісту диспозиції, а також невідповідність змісту норми регулюючому законодавству. Тому видається неможливим звертатися до норми, передбаченої ч. 2 ст. 358 КК України, при з'ясуванні змісту поняття «особа, яка здійснює професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг». Очевидно, що ця норма потребує вдосконалення. Також не викликає сумнівів, що потребує виключення з переліку, визначеного в ч. 1 ст. 365-2 КК така категорія осіб як державні виконавці.

Стосовно того, чи можна визнавати особою, яка надає публічні послуги і, відповідно, суб'єктом розглядуваних злочинів, інші категорії осіб, не зазначені чітко в законі, однак які характеризуються такими загальними ознаками як те, що «особа не є державним службовцем, посадовою особою місцевого самоврядування», «здійснює професійну діяльність», «надає публічні послуги», науковці висловлюються, і, як видається, цілком обгрунтовано, проти такого підходу, оскільки у цьому криється небезпека «поширювального» застосування кримінального закону, за якого відповідні статті ставляться у вину широкому колу⁶. З цього приводу В. М. Киричко обгрунтовано зазначає, що кримінально-правові норми, передбачені ст.ст. 365-2 та 368-4 КК, в яких ідеться про осіб, що здійснюють професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг, необхідно застосовувати з урахуванням недопущення безпідставно широкого тлумачення розглядуваного поняття⁷. Подібна ситуація стосується питання, яке роз'яснив у п. 4 мотивувальної частини свого рішення від 18 квітня 2012 р. № 10рп/2012 Конституційний Суд України. Зокрема, Конституційний Суд України зазначив, що застосування закону про кримінальну відповідальність за аналогією заборонено⁸.

Отже, виходячи з такої засади кримінального провадження як презумпція невинуватості і забезпечення доведеності вини, відповідно до якої усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на користь такої особи (ч. 4 ст. 17 КПК України), виходячи з положення про те, що застосування закону про кримінальну відповідальність за аналогією заборонено, видається необхідним погодитися з тим, що до осіб, які здійснюють професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг, слід відносити лише ті категорії осіб, які прямо віднесені законом (або названі в законі) як такі, що надають публічні послуги.

Отже, з урахуванням положень чинного законодавства, наявних наукових позицій, можна виділити такі ознаки осіб, які здійснюють професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг в контексті положень КК України: 1) це особи, які не є державними службовцями або посадовими особами органів місцевого самоврядування; 2) такі категорії осіб: аудитор, нотаріус, приватний виконавець, оцінювач, експерт, арбітражний керуючий, посередник, арбітр, член трудового арбітражу, третейський суддя, уповноважена особа або службова особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, державний реєстратор, суб'єкт державної реєстрації прав, державний виконавець; 3) інші категорії осіб, чітко визначені законом як особи, які здійснюють професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг. Зважаючи на викладене вище, слід погодитися з тим, що інші категорії осіб, крім названих чітко в КК України, Законі України «Про запобігання корупції», не можуть бути віднесені до кола осіб, що надають публічні послуги.

Водночас розглянемо на перспективу, – з погляду *de lege ferenda*, – чи можна, виходячи з загальних ознак професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, віднести в законі адвокатів до кола осіб, які здійснюють професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг.

А. В. Савченко, О. В. Кришевич зазначають, що публічні послуги характеризуються такими ознаками: а) спрямованість на захист чи забезпечення умов для реалізації суспільних інтересів, прав та інтересів фізичних або юридичних осіб; б) порядок та форма їх надання визначені державою чи органом місцевого самоврядування; в) вони породжують наслідки правового характеру. Дослідники зазначають, що *публічними* можуть вважатися *послуги* [курсив авторів. – А.С., О.К.], виходячи з того: а) що вони є

загальнодоступними і тому надаються за зверненням будь-якої особи; б) що правом надання таких послуг осіб, які здійснюють певну професійну діяльність, наділяють органи держави чи місцевого самоврядування; в) що такі послуги, на відміну від суто професійних, мають юридично значущий характер, оскільки підтверджують чи посвідчують певні події, явища або факти, які породжують чи здатні породити наслідки правового характеру; г) що під час надання таких послуг зазначені особи також здійснюють організаційно-розпорядчі чи адміністративно-господарські функції, але не належать при цьому до службових осіб чи найманих працівників юридичних осіб публічного і приватного права⁹. Щодо останньої з названих ознак слід погодитися з тим, що у разі, якщо особи, які надають публічні послуги, одночасно виконують організаційно-розпорядчі або адміністративно-господарські функції і вчиняють злочини саме завдяки цьому, використовуючи своє службове становище чи надані їм службові повноваження, вони визнаються службовими особами приватного права і несуть відповідальність за службові злочини¹⁰.

В. І. Тютюгін, С. В. Гізімчук, Ю. В. Гродецький виділяють такі ознаки публічних послуг, що зазначені в ст. 365-2 КК України: 1) вони надаються фізичним або юридичним особам; 2) спрямовані на набуття, зміну чи припинення ними прав та/або обов'язків; 3) право на надання таких послуг, їх види, порядок та форма реалізації визначаються відповідними нормативними актами, які виходять від державних органів чи органів місцевого самоврядування; 4) такі послуги спричиняють (породжують) наслідки правового характеру; 5) результати надання таких послуг, як правило, оформлюються офіційним документом¹¹.

В. М. Киричко виділяє такі загальні ознаки, які характеризують осіб, які надають публічні послуги: 1) їх повноваження передбачені відповідними законами України; їх функції належать публічній сфері суспільних відносин і пов'язані з виконанням функцій держави чи місцевого самоврядування; 3) публічна послуга виражається у здійсненні певних повноважень, передбачених законом, на засадах об'єктивності та неупередженості; 4) здійснення повноважень не є реалізацією приватного інтересу особи, яка надає публічні послуги, хоча може здійснюватися на умовах оплати; 5) фактичні результати здійснення особами своїх повноважень, як правило, відображаються в офіційному документі й набувають обов'язкового юридичного значення для всіх суб'єктів правовідносин або лише для визначених законом суб'єктів (наприклад, для сторін спору); 6) прийняті такими особами рішення спричиняють чи здатні спричинити наслідки правового характеру у сфері виконання функцій держави чи місцевого самоврядування (регулювання суспільних відносин у цілому, забезпечення умов для реалізації прав та законних інтересів фізичних чи юридичних осіб, захисту таких прав та інтересів, вирішення спорів (конфліктів) тощо)¹².

Виходячи зі змісту законодавства, що визначає статус адвоката, можна дійти висновку про те, що його діяльність не відповідає ознакам, характерним для діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Зокрема, по-перше, відсутня така ознака цієї діяльності як те, що правом надання таких послуг осіб, які здійснюють певну професійну діяльність, наділяють органи держави чи місцевого самоврядування. У даному випадку таким правом особу наділяють кваліфікаційно-дисциплінарні комісії адвокатури, які утворюються такою формою адвокатського самоврядування як конференцією адвокатів регіону. Держава лише у нормативно-правових актах встановлює вимоги, необхідні для отримання права на зайняття такою діяльністю.

Також не можна сказати, що послуги, які надає адвокат, на відміну від суто професійних, мають юридично значущий характер як такі, що підтверджують чи посвідчують певні події, явища або факти, які породжують чи здатні породити наслідки правового характеру. Виходячи з положень законодавства, розглянувши види адвокатської діяльності, визначені в ч. 1 ст. 19 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», можна дійти висновку про те, що адвокат представляє інтереси юридичних і фізичних осіб, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, держави; він не виконує якихось самостійних функцій, пов'язаних з підтвердженням, посвідченням певних подій, явищ або фактів, які породжують чи здатні породити наслідки правового характеру і не видає на підставі цього офіційний документ, який підтверджує чим посвідчує відповідні події, явища, факти.

Таким чином, видається, що діяльність адвоката не відповідає ознакам професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

Отже, ні з позиції *de lege ferenda*, на з позиції *de lege lata*, адвокатів не можна відносити до осіб, які надають публічні послуги. Це обумовлюється, по-перше, відсутністю в законі вказівки на віднесення адвокатів до осіб, що надають публічні послуги (не беремо до уваги ст. 358 КК, точний зміст якої важко встановити), по-друге (якщо розглядати в контексті *de lege ferenda*), – характером професійної діяльності адвоката, яка не відповідає ознакам професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

Перелік категорій осіб, що віднесені до кола тих, які здійснюють професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг, а також загальні ознаки професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, як видається, повинно першою чергою визначатися у регулюючому законодавстві – Законі України «Про запобігання корупції»; у цьому контексті положення КК України повинні або дублювати норми цього Закону, або містити на них посилення. Неприпустимо є ситуація, коли в різних статтях КК України це поняття визначається по-різному.

Щодо кола осіб, які надають публічні послуги, видається, що, виходячи з ознак професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, в цю категорію осіб не можна включати державних виконавців, адвокатів, у зв'язку з чим потребують вдосконалення норми, передбачені ч. 2 ст. 358, ч. 1 ст. 365-2 КК України. Крім цього, оскільки в КК України введено таке поняття як «особи, що надають адміністративні послуги»

ги», видається що в перелік осіб, які здійснюють професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг, не можна включати таку категорію осіб як державні реєстратори.

¹ Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення державної реєстрації прав на нерухоме майно та захисту прав власності: Закон України від 06.10.2016 № 1666-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 47. – Ст. 800.

² Про запобігання корупції: Закон України 14.10.2014 № 1700-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 49. – Ст. 2056.

³ Киричко В. М. Кримінальна відповідальність за корупцію / В. М. Киричко. – Х.: Право, 2013. – С. 43–44.

⁴ Загинець З. А. Тлумачення поняття «особа, яка здійснює професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг» за допомогою «герменевтичного кола» / З. А. Загинець // Кримінально-правові та кримінологічні засади протидії корупції : Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції [17 квітня 2014 року, м. Харків] / МВС України; Харківський нац. ун-т внутр. справ. – Х. : Золота миля, 2014. – С. 44.

⁵ Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 32. – Ст. 409.

⁶ Загинець З. А. Вказана праця. – С. 44.

⁷ Киричко В. М. Вказана праця. – С. 50.

⁸ Рішення Конституційного суду України від 18 квітня 2012 р. № 10рп/2012 у справі № 1-13/2012 за конституційним зверненням громадянина Кузьменка Віталія Борисовича щодо офіційного тлумачення положення частини третьої статті 364 Кримінального кодексу України (справа щодо застосування кваліфікуючої ознаки «працівник правоохоронного органу» до працівника державної виконавчої служби).

⁹ Савченко А. В. Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням професійних послуг. Науково-практичний коментар до розділу XV Особливої частини Кримінального кодексу України / За заг. ред. д.ю.н., проф. В. І. Шакуна / А. В. Савченко, О. В. Кришевич. – К.: Алерта, 2012. – С. 64.

¹⁰ Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.; за ред. проф. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. – 5-те вид., переробл. і допов. – Х.: Право, 2015. – С. 510.

¹¹ Там само. – С. 560.

¹² Киричко В. М. Вказана праця. – С. 50–51.

Резюме

Палиух Л. М. Зміст поняття «особа, яка здійснює професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг» у кримінально-правових нормах.

У статті розглянуто питання щодо змісту поняття «особа, яка здійснює професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг». Виявлено колізії в положеннях чинного законодавства України щодо визначення цього поняття; розглянуто питання про те, чи доцільно визначати в законі адвоката, деякі інші категорії осіб як осіб, які надають публічні послуги. У зв'язку з цим висловлено пропозиції щодо змін в Кримінальний кодекс України.

Ключові слова: професійна діяльність, пов'язана з наданням публічних послуг; кримінальна відповідальність; тлумачення закону; адвокат; державний виконавець.

Резюме

Палиух Л. М. Содержание понятия «лицо, осуществляющее профессиональную деятельность, связанную с предоставлением публичных услуг» в уголовно-правовых нормах.

В статье рассмотрены вопросы содержания понятия «лицо, осуществляющее профессиональную деятельность, связанную с предоставлением публичных услуг». Выявлено коллизии в положениях действующего законодательства Украины относительно определения этого понятия; рассмотрен вопрос о том, целесообразно ли определять в законе адвоката, некоторые другие категории лиц как лиц, предоставляющих публичные услуги. В связи с этим высказаны предложения о внесении изменений в Уголовный кодекс Украины.

Ключевые слова: профессиональная деятельность, связанная с предоставлением публичных услуг; уголовная ответственность; толкование закона; адвокат; государственный исполнитель.

Summary

Paliukh L. The content of the concept of “a person engaged in professional activities related to the provision of public services” in criminal law.

The article deals with the content of the concept of “the person engaged in professional activities related to the provision of public services”. The author found the collisions in the provisions of the current legislation of Ukraine regarding the definition of this concept; considered the question of whether it is advisable to determine the advocate, some other categories of persons as persons providing public services. In this regard, proposals are made for amendments to the Criminal Code of Ukraine.

Key words: professional activity related to the provision of public services; criminal liability; interpretation of the law; advocate; state executor.